

neki njegov slušač što je jasno napisano u 6. knjizi, 1. poglavlju. U tim se knjigama mnogo i prekrasno raspravlja o idejama, a o brojevima u vezi s tom stvari, ništa. Taj se prigovor ruši iz onog razloga zbog kojeg će se srušiti sve ono što je u dvije posljednje knjige *Mudrosti* raspravljao protiv idealnih brojeva i o idealnim ili veličinama ili likovima; nigdje, naime, ništa o takvim stvarima nije napisano u Platonovim knjigama. Jednako će biti vrednovano sve ono što je protiv ideja pod ta dva imena: brojeva i veličina, ako se neka mjesta nađu u Aristotelovim knjigama. To, dakle, izostavivši, pođimo za ostalim.

Dodaje na istom mjestu: »Isprazno govorimo da su to njihove supstancije, ništa ne znači sudjelovati kao što smo gore govorili. Nisu one ono što vidimo da je uzrok znanostima, jer to čini i sav razum i sva narav. Ideje nemaju posla ni s onim uzrokom za koji kažemo da je jedno od počela.« Ubrzo zatim: »O kretanju pak, ako to <tj. veliko i malo²²> bude kretanje, jasno je, ideje će se kretati, ako to ne bude, odakle su došle?« To ovisi o prethodnim njegovim riječima, kad je napisao: »Oni koji su postavili ideje kao uzroke, prvo doista tražeći da utvrde uzroke tih bića, uveli su druga, brojem jednaka ovima.«

Dodaje: »Gotovo isto toliko ima, ili ne manje, ideja kao onih stvari, čije su uzroke tražili i od njih do ovih <ideja> došli.« Na to

INSTITUT
ZA FILOZOFIJU

²² Citirani tekst nastavlja se na ARIST. *Metaph.* 992b.1 – 4 ἔτι δὲ τὴν ὑποκειμένην οὐσίαν ὡς ὕλην μαθηματικωτέραν ἢ τις ὑπολάβοι, καὶ μᾶλλον κατηγορεῖσθαι καὶ διαφορὰν εἶναι τῆς οὐσίας καὶ τῆς ὕλης ἢ ὕλην, οἷον τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν.